

**Initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom
De Friedhof 18
6955BP ELLECOM**

Gemeente Rheden
t.a.v. dhr. D. Klomberg en Mevrouw K. Hoorn
Postbus 9110
6994ZJ DE STEEG

Ellecom, 16 november 2020

Betreft: Review (concept)analyse Handreiking E&L Gemeente Rheden

Als initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom hebben we van u de (concept)analyse Energie & Landschap van 3 september jl. ontvangen. Ons is verteld dat deze inmiddels op onderdelen alweer aangepast is. En dat er al enige tijd een (concept)beleidskader E&L ligt, waarvan de analyse de onderbouwing zal vormen. Helaas hebben wij tot op heden noch de aangepaste analyse noch het beleidskader mogen ontvangen. Wij hopen – en gaan er eerlijk gezegd vanuit – dat wij binnenkort beide stukken nog ontvangen, zodat wij aan uw uitnodiging tot participatie op goede wijze invulling kunnen geven.

Voor nu geven wij in deze brief met bijlagen onze reactie op genoemde analyse van 3 september; het enige document waar wij op *kunnen* reageren. De conclusies van de review zijn weergegeven in de vorm van aangepaste Zoekruimtekaarten voor Wind en Zon met een toelichting, zie bijlage 1 en 2. Onze Zoekruimtekaarten zijn nog niet volledig. In de toelichting bij de kaarten staat beschreven waarom er elementen aan de kaarten zijn toegevoegd, welke elementen nog aan de kaarten toegevoegd dienen te worden en welke elementen nog niet goed zijn weergegeven. Ter verdere onderbouwing zijn een Cultuurhistorische case van Ellecom, een Ecologische case van de Ellecomse polder en een scan van het vigerende gemeentelijke beleid bijgesloten.

Algemene indruk van de (concept)analyse Energie & Landschap:

De analyse van Veenstra landschapsarchitecten is een goed leesbaar document, met daarin een duidelijke beeldschets van mogelijkheden en implicaties voor Wind en Zon binnen de gemeentegrenzen. De paragrafen “technische aspecten” en “landschappelijke aspecten” bevatten waardevolle (kwantitatieve) informatie, waardoor het beeld voor zowel Wind als Zon verhelderd wordt. Vooral de impressiefoto’s in de paragrafen “landschappelijke aspecten” laten goed zien wat de effecten zullen zijn bij realisatie.

In de paragrafen “speelveld” worden harde beperkingen en mogelijke belemmeringen genoemd. Hoewel wij ons wel kunnen vinden in de conclusies voor Wind en Zon, zoals weergegeven op bladzijden 21 en 41, moet ons wel van het hart dat wij verbaasd zijn over het feit dat de gemeente uitsluitend het beleid van *hogere* overheden als beperking ziet. Terwijl het vigerende gemeentelijke beleid ook duidelijk richting geeft aan de mogelijkheden en onmogelijkheden in de betreffende zoekgebieden. In de verschillende beleidsdocumenten is een grote continuïteit in de nagestreefde doelen aanwijsbaar. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de gebiedsvisie Avegoor, het bestemmingsplan Ellecom 2015, de structuurvisie Kleine Kernen uit 2016, de Erfgoednota (2017) en in de Omgevingsvisie Buitengebied (2019) duidelijk dat de gemeente streeft naar het behoud en de rehabilitatie van buitenplaatsen. En dat is

ongetwijfeld weer het gevolg van de ondertekening van de intentieverklaring Nieuw Gelders Arcadië door de gemeente, alweer in 2009. De ondertekening en de doelen die daaruit voortvloeien hebben grote implicaties voor de contour van het zoekgebied voor zon in de Ellecomse Polder en voor de mogelijkheid om windmolens te plaatsen. Dat tonen we aan met de genoemde Cultuurhistorische case, die voor het grootste gedeelte gebaseerd is op onderzoek dat ten behoeve of als gevolg van genoemd gemeentelijk beleid is opgesteld.

Maar terug naar de analyse: waar de (concept)analyse zijn logica verliest is de vertaling van de deelkaarten naar de Zoekruimtekaarten. Deze kaarten tonen de gebieden waar eventueel realisatie kan plaatsvinden. Voor zowel de kaart voor Wind (pag. 22) als voor die voor Zon (pag. 45) geldt dat niet alle beperkingen zijn meegenomen, zoals bijvoorbeeld die uit het gemeentelijk beleid, maar ook beperkingen die uit de analyse zelf naar voren komen (bijv. zichtlijnen van (voormalige) buitenplaatsen en de gave dorpsrand van Ellecom).

Dit leidt ertoe dat er meer mogelijkheden voor realisatie lijken te zijn, dan dat er in werkelijkheid zijn. Dit veroorzaakt niet alleen veel maatschappelijke onrust, het wekt ook onjuiste verwachtingen bij projectontwikkelaars. Die zullen straks hun plannen niet gerealiseerd zien en zich net als de inwoners misleid voelen door deze gemeentelijke kaarten. Om deze redenen is het essentieel, in dit stadium van het opstellen van het beleidskader, de Zoekruimtekaarten juist weer te geven.

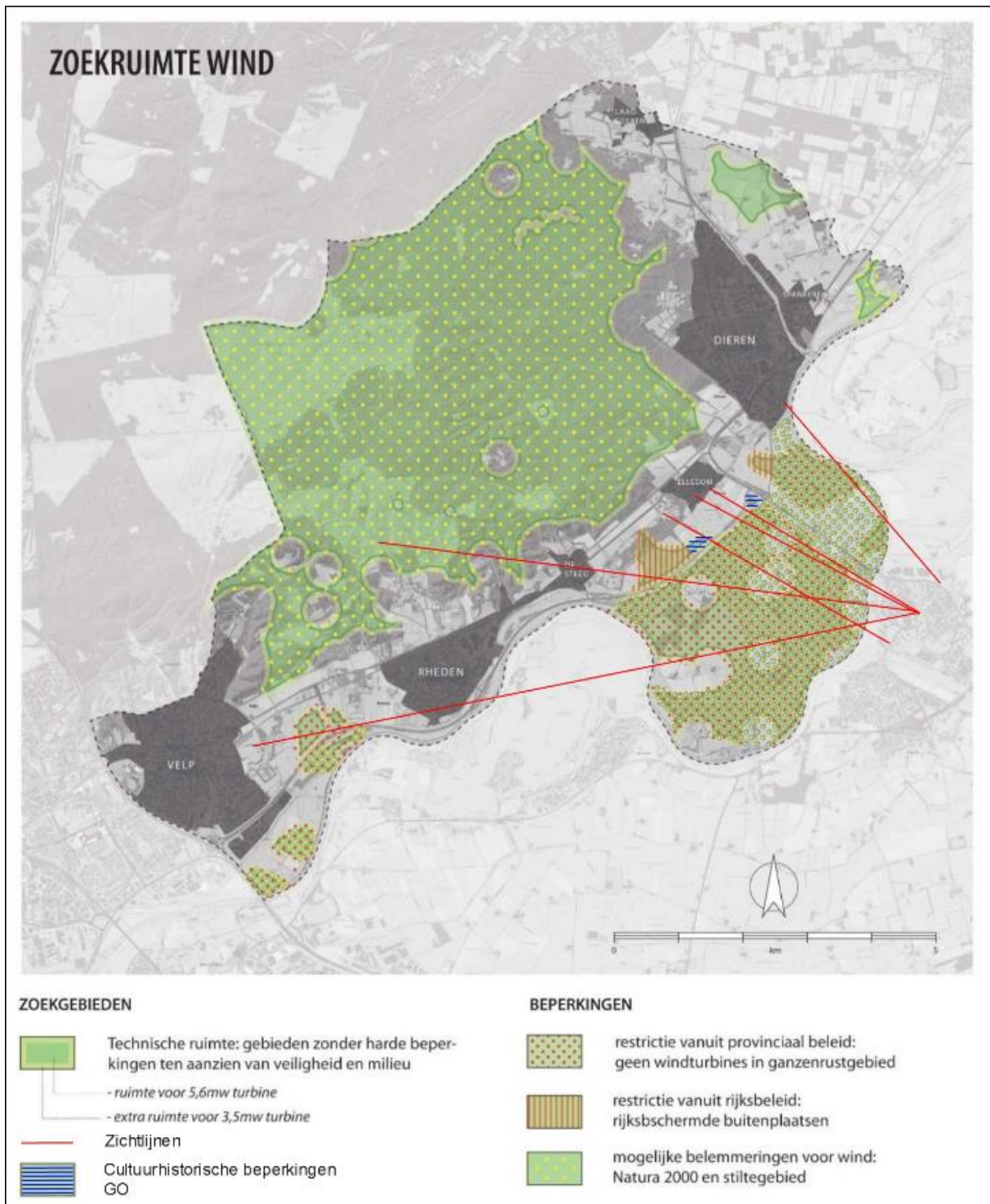
De wethouder en de projectleider van het beleidskader hebben in diverse presentaties aangegeven dat ze participatie door inwoners belangrijk vinden en serieus nemen. Dit houdt in dat goed onderbouwde inhoudelijke punten worden meegenomen in de eindversie van het beleidskader E&L. Wij gaan er dan ook vanuit dat onze goed beargumenteerde aanvullingen en correcties op de Zoekruimtekaarten worden verwerkt in deze eindversie. En dat we – zoals gezegd – voor die tijd nog gevraagd worden om te reageren op het beleidskader zelf.

Met vriendelijke groet,

Ted Abrahamsen en Elmar Gouw, namens de
Initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom

Bijlage 1: Aangepaste Zoekruimtekaart Wind met toelichting
Bijlage 2: Aangepaste Zoekruimtekaart Zon met toelichting
Bijlage 3: Cultuurhistorische waardering Ellecom
Bijlage 4: Ecologische case Ellecomse polder
Bijlage 5: Zonneveld irt beleid Rheden

Bijlage 1: Aangepaste Zoekruimtekaart Wind met toelichting

Toelichting bij de Zoekruimtekaart Wind

1. Extra aangebrachte elementen op de kaart

- a. De Havikerwaard is grotendeels Natura2000 gebied, dit is nu opgenomen.
- b. De Beemd is ook een Natura2000 gebied, dit is nu opgenomen.
- c. Een stuk aan de zuidwestkant van de Ellecomse polder was nog ongemarkeerd, dat is nu blauw gearceerd om de cultuurhistorische beperkingen (zichtlijnen en panorama's) aan te geven, zoals weergegeven op de deelkaart "landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol". Ook op bladzijde 28 van de (concept)analyse wordt uitgebreid beschreven waarom windturbines in de Ellecomse polder en de Havikerwaard niet wenselijk zijn vanwege de zichtlijnen en panorama's met grote cultuurhistorische waarden. In de cultuurhistorische case Ellecom wordt helder beschreven welke panorama's en zichtlijnen van waarde zijn en daarmee niet verstoord mogen worden door windturbines. In de omgevingsvisie Buitengebied geeft de gemeente dit ook aan.

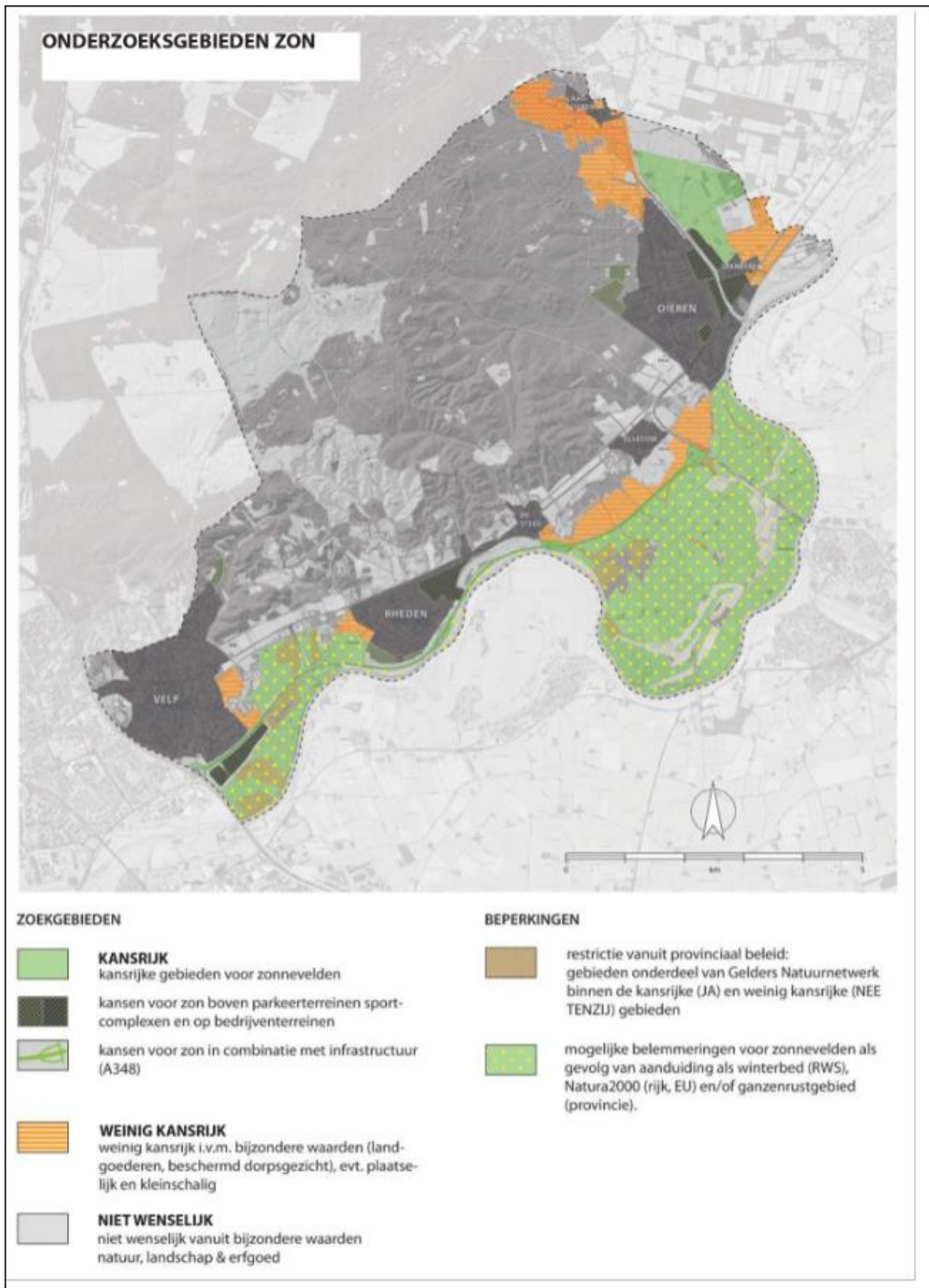
2. Nog ontbrekende elementen op de kaart

- a. De onder 1c. genoemde cultuurhistorische beperkingen gelden ook voor de gehele Havikerwaard (zichtlijnen vanuit o.a. Ellecom, Doesburg, Biljoen en de Posbank). Dit is nu nog niet blauw gearceerd aangegeven, maar dient in de eindversie wel zo weergegeven te worden. Ook dient (als basis daarvoor) op de deelkaart "landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol" in de (concept)analyse op bladzijde 21 de gehele Havikwaard geel gemarkeerd te worden.
- b. De Ellecomse polder is een GO gebied. Dit betekent een bescherming van o.a. beschermde diersoorten die ook daadwerkelijk voorkomen, waaronder een aanzienlijk aantal vogels en vleermuizen. In de ecologische case ellecomse polder worden deze soorten en hun habitats genoemd. Dit zijn o.a. diverse uilensoorten, roofvogelsoorten, kritische soorten die bij de droge dooradering van het cultuur-landschap horen, diverse soorten ganzen, zeearend, 5 vleermuizensoorten, de zee arend en mogelijk de wespandief. Omdat dit nogal stringente beperkingen zijn voor realisatie van windturbines dienen deze op de kaart vermeld te worden.
- c. De onder 2b. genoemde beperkingen vanwege GO aanduiding gelden ook voor zeer grote delen van de Havikerwaard. Dit dient ook op de eindkaart aangegeven te worden.
- d. Wat nog ontbreekt zijn de stapeleffecten van meerdere beperkingen. Deze zijn nergens aangegeven en zijn wel van belang voor inwoners en project-ontwikkelaars. Zo zijn voor de Havikerwaard beperkingen vanuit veiligheid en milieu, Natura2000, ganzenrustgebied, Nationaal landschap, GO gebied, GNN gebied, landschappelijk en cultureel waardevol, winterbergingsgebied van toepassing. Voor alle gebieden op de kaart dient inzichtelijk te worden welke combinatie van stapeleffecten er zijn.

3. Nog te corrigeren elementen op de kaart

- a. De veiligheidsafstanden naar woonkernen voor windturbines bedragen 5x de masthoogte (zie (concept)analyse Veenstra bladzijde 9). Voor 5,6MW turbines is dat $5 \times 165\text{m} = 825\text{m}$. Op de Zoekruimtekaart is duidelijk te zien dat deze afstand tot de bebouwing hier niet gehaald wordt. Dit dient gecorrigeerd te worden. Daarmee is het bijvoorbeeld niet toegestaan om een 5,6MW turbine in de oksel van de A348 te plaatsen. Dit is voor projectontwikkelaars en inwoners van belang om te weten.
- b. De Onderzoeksgebiedenkaart dient gebaseerd te zijn op de Zoekruimtekaart en daarmee dezelfde beperkingen te laten zien.
- c. De zichtlijnen dienen nog gecorrigeerd en gecompleteerd te worden.

Bijlage 2: Aangepaste Zoekruimtekaart Zon met toelichting

Toelichting bij de Zoekruimtekaart Zon

1. Extra aangebrachte/gecorrigeerde elementen op de kaart

- a. In de Ellecomse polder zijn cultuurhistorische beperkingen (kleinschalig en open landschap, zichtlijnen vanaf buitenplaatsen en de steilrand, e.d.) van toepassing op de “kernweides”. Deze zijn van dermate groot belang dat deze onder de classificatie “niet wenselijk” vallen en daarmee grijs gearceerd zijn. In de cultuurhistorische case Ellecom is dit nader beschreven, zie bijlage 3.
Ook blijkt dit uit het gemeentelijke beleid tot dusver (o.a. herstel zichtlijnen in gebiedsvisie Avegoor, De Friedhof als waardevol ensemble en doorzichten naar de polder ook, gemeentelijke wens tot herstel panorama Bergstein bij ‘megastal’ plannen).
- b. In de Ellecomse polder zijn twee percelen in bezit van inwoners, direct aansluitend aan het dorp aan de zuidostrand. De eigenaren hebben aangegeven deze percelen ook als niet gewenst (of eigenlijk als niet mogelijk) te willen opnemen. Deze zijn grijs gearceerd. Ook Twickel en Middachten hebben per brief al gereageerd dat zij geen kansen zien voor grootschalige zonnevelden in de Ellecomse Polder. De randen van polder bieden nog genoeg ruimte voor goed ingepaste, kleinschalige zonnevelden.
- c. De classificatie is onduidelijk, geeft daardoor teveel interpretatieruimte en potentiële discussie en is gecorrigeerd in “kansrijk”, “weinig kansrijk” en “niet wenselijk”. Hierbij heeft de classificatie “niet wenselijk” de ondertoon van niet mogelijk.

2. Nog ontbrekende elementen op de kaart

- a. De Ellecomse polder is ook een winterbed voor de IJssel (RWS). Dit dient aangegeven te worden, omdat dit een behoorlijke beperking kan vormen (samen met te behouden zichtlijnen en panorama’s) als een zonneveld op hoogte gebouwd dient te worden. Het water kan ca. 1,5-2m hoog komen in de polder.
- b. Daarnaast is er geregeld sprake van kwelwater in de Ellecomse polder, de oksel A348, het gebied bij Hof te Dieren en in de Middachterbroeken. Dit kwelwater ontstaat als het Waterschap het gemaal in de polder stil zet t.b.v. dijkbescherming. Het water kan dan ca. 1,5-2m hoog komen. Deze beperking is in de ecologische case Ellecomse polder nader beschreven, zie bijlage 4. Dit dient aangegeven te worden, omdat dit een behoorlijke beperking kan vormen (samen met te behouden zichtlijnen en panorama’s) als een zonneveld op hoogte gebouwd dient te worden.
- c. De Ellecomse polder is een GO gebied. Dit betekent een bescherming van o.a. beschermde diersoorten die ook daadwerkelijk voorkomen, waaronder een aanzienlijk aantal vogels en vleermuizen. In de ecologische case Ellecomse polder worden deze soorten en hun habitats genoemd, zie bijlage 4. Dit zijn o.a. diverse uilensoorten, roofvogelsoorten, kritische soorten die bij de droge dooradering van het cultuur-landschap horen, diverse soorten ganzen, zeearend, 5 vleermuizensoorten, de zee arend, mogelijk de wespandief en bedreigde rode lijst-zoogdieren, zoals de ringslang en hazelworm. Omdat dit nogal stringente beperkingen zijn voor realisatie van zonnevelden, dienen deze op de eindkaart vermeld te worden.
- d. De onder 2c. genoemde beperkingen vanwege GO aanduiding gelden ook voor zeer grote delen van de Havikerwaard. Dit dient ook op de eindkaart aangegeven te worden.
- e. Wat nog ontbreekt zijn de stapeleffecten van meerdere beperkingen. Deze zijn nergens aangegeven en zijn wel van belang voor inwoners en project-ontwikkelaars. Zo zijn voor de Ellecomse polder beperkingen vanuit GNN gebieden,

Nationaal landschap, winterbed van de IJssel, GO gebied, landschappelijk en cultureel waardevol, kwelwatergebied van toepassing. Voor alle gebieden op de kaart dient inzichtelijk te worden welke combinatie van stapeleffecten er zijn.

3. Nog te corrigeren elementen op de kaart

- a. De titel van de kaart dient veranderd te worden in Zoekruimte Zon.
- b. De Onderzoeksgebiedenkaart dient gebaseerd te zijn op de Zoekruimtekaart en daarmee dezelfde beperkingen te laten zien.